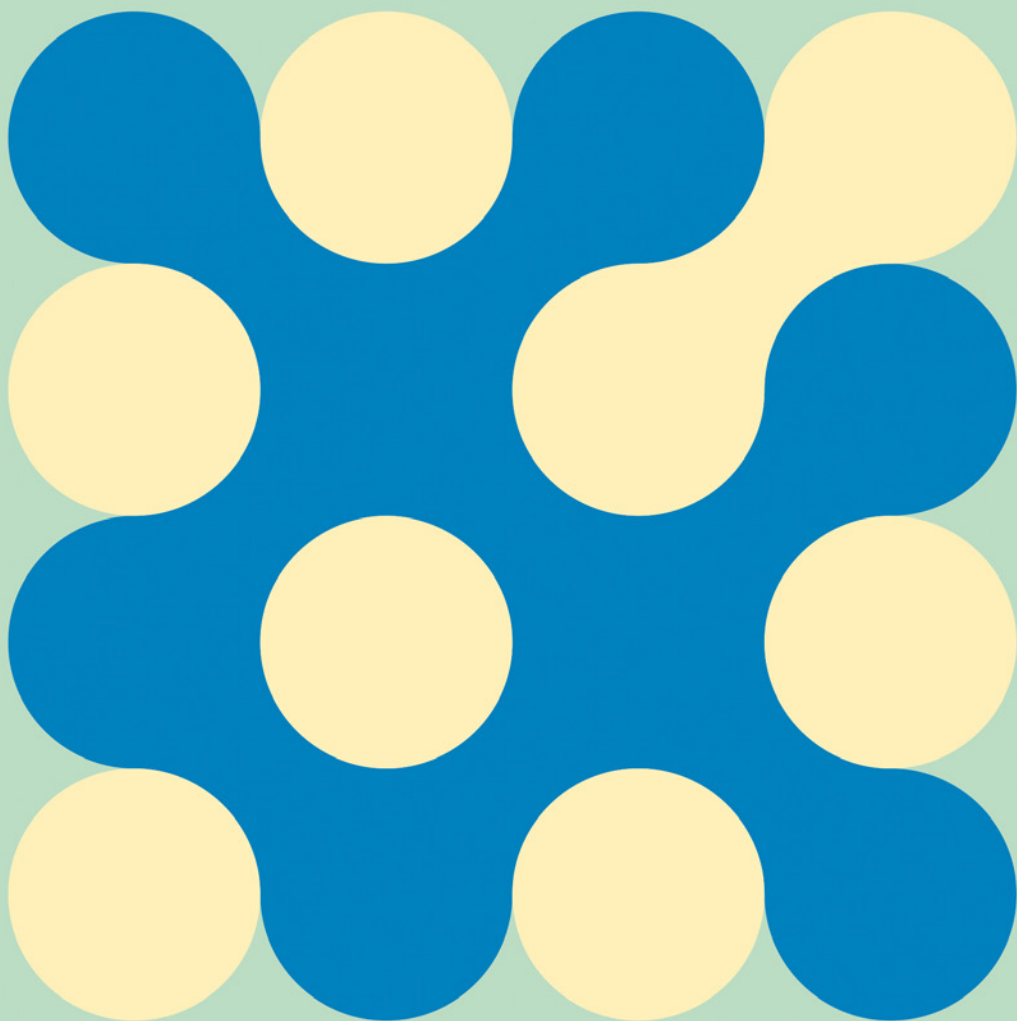

La docència universitària avui

Reflexions de les Xarxes i els Grups d'Innovació Docent de la Universitat de Girona

David Ballester-Ferrando
Sílvia Aznar Suñer (coord.)

La docència universitària avui
Reflexions de les Xarxes i els
Grups d'Innovació Docent de
la Universitat de Girona

David Ballester-Ferrando
Sílvia Aznar Suñer (coord.)

Dades CIP recomanades per la Biblioteca de la UdG

CIP 378.14 DOC

La docència universitària avui : reflexions de les xarxes i els grups d'Innovació docent de la Universitat de Girona / David Ballester-Ferrando, Sílvia Aznar Suñer (coord.). – Girona : Documenta Universitaria : Universitat de Girona, desembre de 2025. – 1 recurs en línia (248 pàgines)
ISBN 978-84-8458-764-4 (Universitat de Girona). ISBN 978-84-9984-727-6 (Documenta Universitaria)

I. Ballester Ferrando, David, editor literari II. Aznar, Sílvia, editor literari III. Contenidor de (Obra): Patiño Masó, Josefina.

Motivació i participació de l'estudiantat i el professorat
1. Ensenyament universitari – Innovacions tecnològiques
2. Ensenyament – Innovacions 3. Llibres electrònics

CIP 378.14 DOC

Correcció del text original: Universitat de Girona
Disseny de la coberta: Documenta Universitaria
Il·lustració de la coberta: Documenta Universitaria
© del text: els seus autors i les seves autores
© de l'edició: Documenta Universitaria*
www.documentauniversitaria.com
info@documentauniversitaria.com
Documenta Universitaria* d'Edicions a Petició, SL

ISBN UdG: 978-84-8458-764-4
ISBN DU: 978-84-9984-727-6
DOI: 10.33115/b/9788499847276

Girona, desembre de 2025

Els textos i imatges publicats en aquesta obra estan subjectes —llevat que s'indiqui el contrari— a una llicència Creative Commons de tipus Reconeixement-NoComercial (BY-NC) v.4.0. Podeu copiar-los, distribuir-los i transmetre'ls públicament sempre que en citeu l'autor i la font i que no en feu un ús comercial. La llicència completa es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.ca>

Universitat
de Girona

Documenta
Universitaria

@DocUniv
documentauniversitaria.com

Índex

Pròleg	7
---------------------	---

Introducció	9
--------------------------	---

Sílvia Aznar Suñer, David Ballester-Ferrando

Motivació i participació de l'estudiantat i el professorat	19
---	----

Josefina Patiño-Masó, Laura Serra Saurina, Anna Amadó Codony,
Helena Benito Mundet, Cristina Bosch-Farré, Laura Clarós Jorge,
Aleix Díaz Herrera, Josep Duran Carpintero, Francisco Javier
Espinach Orús, Fernando Julián Pérez, Albert Lladó Martínez,
Maria del Carmen Malagón-Aguilera, Gemma Renart-Vicens,
Manel Alcalà Vilavella, Marianna Soler Ortega, Lluïsa Escoda
Acero, Jesús Planella Morató

Trencar les parets de l'aula per a un aprenentatge actiu, col·laboratiu, interdisciplinari i amb la comunitat	43
--	----

Dolors Cañabate, Jordi Colomer, Esther Hernández, Lluís Nogué,
Marta Planas, Carol Puyaltó, Carme Trull, Tong Zhou

Metodologies actives: sí o no i perquè?	63
--	----

Jaume Puig i Bargués, Anna Amadó Codony, Helena
Benito Mundet, Cristina Bosch-Farré, Maria del Carmen
Malagón-Aguilera, Josefina Patiño-Masó, Luz María Pérez
Muñoz, Gemma Renart-Vicens, Laura Serra Saurina, Rosa Suñer
Soler, Paula Vilalta Gallart

Reflexions sobre l'avaluació en la docència universitària	79
--	----

Gerard Arbat, Lidia Feliu, Isaac Besalú, Núria Giralt, Sara Malo,
Afra Masià, José Alberto Méndez, Anna Planas-Lladó, Joan Pujol,
Eva Serrat, Joan Josep Sunyol, Enrique Verdú

Acció tutorial: Com acompanyar l'estudiant universitari	99
--	----

Núria Felip Jacas, Montserrat Heras Corominas, Mònica Iglesias
Juncà, Eva Marguá Grabulosa, David Pavon Gamero, Dolors
Verdaguer Murlà, Marcel Vergés Aiguaviva

Docència en anglès, i ara què?	115
Mònica Puntí-Brun, Julie Waddington, Natàlia Ferrer-Roca, Maria Miranda Gómez, Marc Yeste	
Internacionalització, interculturalitat i metodologia COIL	135
Elena Rondós Casas, Pilar Morera Basuldo, Jordi Serra Simón, Marc Yeste Oliveras, Alícia Bets Avila, Isabel Paulino, Joan Solé	
Com podem introduir la perspectiva de gènere en la docència universitària	157
Pilar Albertín-Carbó, Concepció Fuentes-Pumarola, Maria Lluïsa Faxedas-Brujats, David Cámara-Liebana, Oriol Vidal-Fàbrega, Mariona Masgrau-Juanola, Eva Bussalleu-Muntada, Laura Clarós-Jorge, Nil Sánchez-Quiroga, Nora Navarro-Badosa, Paula Abril-Sasso, Saray Espinosa	
Els objectius de desenvolupament sostenible i l'educació per la sostenibilitat a la docència	183
Leslie Mahe Collazo Expósito, Jesús Granados Sánchez, Anna Serra Salvi, Meriam Boulahrouz Lahmidi, Maria Rosa Terradellas	
La perspectiva en salut, un contingut per incorporar en la docència universitària	197
Fabiana S. Scornik, Enrique Bitchachi Agay, Francis García Collado, Josep Garre Olmo, Alessandro Lalli, Mireia López Siles, Marc Pérez Burriel, Guillermo J. Pérez, Marta San Millan Alonso, Xavier Xifró Collsamata	
Intel·ligència artificial i educació a la universitat	219
Paco Abril, Esther Argelagós, Jerónimo Hernández-González, Alba Abras, Josep Garre, Gonzalo Besuievsky, Mireia López Siles, Núria Mallorquí-Bagué, Adrià Vilà-Ballo, Ana Gallego, Jordi Cicres, Albert Lladó, Susana Mantas, Rosa Noell, Natàlia Ferrer-Roca, Ronald Márquez, Liliana Vargas-Murga, Llorenç Burgas, Joaquim Massana, Ivan Contreras, Marta San Millán, Diana Xixiang Comas Álvarez, Sara Casas Fernández, Jesús Marí Gorreto, Adriana Becerra	

Introducció

Sílvia Aznar Suñer,¹ David Ballester-Ferrando^{2,3}

La docència universitària viu una època de transformació accelerada. Els canvis en els valors socials, la globalització del coneixement i la digitalització massiva estan redefinint la funció de la universitat com a institució de formació, recerca i servei a la societat (Barnett, 2021). Les noves generacions d'estudiants, immerses en la cultura digital, demanen experiències d'aprenentatge més flexibles, personalitzades i significatives. Aquest context obliga a revisar les pràctiques docents, els models d'avaluació i el sentit mateix de l'educació superior.

Un dels principals reptes actuals és reactivar la motivació i la participació de l'estudiantat. L'era digital ha consolidat hàbits de consum ràpid d'informació i una menor tolerància a l'esforç sostingut. Les metodologies centrades exclusivament en la transmissió de continguts ja no resulten efectives per a molts estudiants, acostumats a la interactivitat i la immediatesa (Bates, 2019).

La universitat ha de desenvolupar estratègies que fomentin la implicació activa, com ara l'aprenentatge basat en problemes, en projectes o reptes, la classe inversa, l'avaluació contínua o la docència experiencial com ara l'aprenentatge servei. Més enllà de la metodologia, però, cal una pedagogia que aporti aprenentatge significatiu: que connecti el coneixement amb la realitat i els interessos vitals de l'estudiantat (Fullan i Langworthy, 2014).

Les generacions actuals valoren més el benestar emocional, la flexibilitat i la sostenibilitat que l'èxit acadèmic entès en termes tradicionals (James, Malkin i Nusche, 2025). També expressen més consciència social, pluralitat cultural i sensibilitat envers la inclusió i la igualtat.

Aquest canvi demana al professorat un nou tipus d'autoritat educativa, basada en la coherència i l'acompanyament, més que en la jerarquia. L'educador universitari es converteix així en un mentor capaç de guiar processos d'aprenentatge significatius i de formar persones compromeses amb el seu entorn.

La universitat ha estat històricament el lloc del pensament crític i la formació del judici intel·lectual. No obstant això, la demanda d'adaptació al

1 Institut de Ciències de l'Educació – Servei d'Aprenentatge i Innovació Docent.

2 Institut de Ciències de l'Educació Josep Pallach.

3 Xarxa d'Innovació Docent en Aprenentatge Basat en Problemes (XID ABP).

mercat laboral i la pressió per innovar han generat tensions entre formació humanista i formació competencial (Delors *et al.*, 1997).

El repte no és substituir el model clàssic, sinó integrar-lo amb la innovació docent. Les metodologies actives, la interdisciplinarietat i l'aprenentatge col·laboratiu poden reforçar la reflexió i la creativitat si es fonamenten en el rigor acadèmic. El futur de la docència universitària dependrà de trobar aquest equilibri entre la profunditat del saber i la flexibilitat pedagògica.

Un altre dels grans reptes de la universitat contemporània és la promoció efectiva de la igualtat de gènere com a principi transversal de la docència, la recerca i la gestió institucional. Malgrat els avenços normatius i socials, encara persisteixen desigualtats en l'accés als càrrecs de responsabilitat acadèmica, en la visibilització de les investigadores i en la incorporació de la perspectiva de gènere en els plans d'estudi. La universitat, com a espai de formació crítica, té la responsabilitat d'educar en la igualtat i prevenir la reproducció de rols i estereotips sexistes, tot fomentant la corresponsabilitat i el respecte en la convivència. Això implica revisar continguts, llenguatges i pràctiques docents per assegurar una representació equitativa, inclusiva i lliure de discriminacions per raó de gènere i intolerant amb els abusos de poder dins la universitat. La promoció d'una cultura universitària lliure de violències masclistes, tal com estableixen la Llei 17/2015, d'igualtat efectiva de dones i homes, i la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, és essencial per garantir un entorn segur i respectuós. Avançar en aquesta direcció significa consolidar una universitat més justa, que no només transmet coneixement, sinó que contribueix activament a la transformació social i a la construcció d'una ciutadania igualitària i democràtica.

Les tecnologies digitals han transformat radicalment la manera d'ensenyar i aprendre. La docència híbrida o no presencial, accelerada per la pandèmia, ha demostrat que és possible mantenir l'activitat acadèmica sense presència física, però també ha revelat les seves limitacions emocionals i cognitives (Siemens, 2013).

El repte és avançar cap a una pedagogia digital crítica, que combini la flexibilitat tecnològica amb la interacció humana. Les plataformes virtuals han de ser espais de creació i col·laboració, no simples repositoris de materials (Nguyen, 2018). Això exigeix una formació pedagògica i digital sòlida del professorat i un suport institucional estable (Gillpatrick, 2020).

La disminució de la població jove suposarà, en la pròxima dècada, una reducció del nombre d'estudiants universitaris. Aquest descens tindrà repercussions econòmiques i institucionals, però també pot representar una oportunitat per repensar la universitat com un espai d'aprenentatge al llarg de la vida.

Els estudis universitaris hauran d'adaptar-se a un públic més divers, amb presència creixent d'estudiants adults i professionals en formació contínua.

Això comportarà flexibilitzar itineraris, reconèixer aprenentatges previs i potenciar la formació modular i híbrida.

La intel·ligència artificial (IA) ha esdevingut un agent de canvi sense precedents. Eines com ara ChatGPT, Copilot, Claude, els sistemes d'anàlisi de dades o els tutors virtuals obren noves possibilitats d'aprenentatge personalitzat i de suport a la docència universitària. No obstant això, plantegen dilemes ètics, epistemològics i professionals: la fiabilitat de les fonts, la integritat acadèmica o la pèrdua del pensament crític, si es delega massa en la tecnologia.

El paper del professorat, lluny de desaparèixer, s'ha de redefinir. La docència universitària haurà de centrar-se en el judici crític, l'acompanyament humà i la reflexió ètica, tasques en què la IA no la pot substituir. La formació en competències digitals i ètiques serà, per tant, imprescindible tant per a docents com per a estudiants (Bearman, Ryan i Ajjawi, 2023).

Enfront d'aquests reptes, el professorat necessita construir una nova identitat professional. El docent del futur ha de ser un dissenyador d'aprenentatges, un facilitador de processos col·laboratius i un referent ètic. Això requereix reconeixement institucional de la tasca docent, formació pedagògica contínua i espais per a la reflexió sobre la pràctica.

El llibre que teniu a les mans té per objectiu contribuir al debat acadèmic entorn d'aquestes qüestions, que formen part de la pràctica quotidiana del professorat universitari i que, sovint, constitueixen motius de reflexió i també de preocupació.

Les aportacions que hi trobareu són fruit del debat i les reflexions compartides per part del professorat implicat en les xarxes d'innovació docent (XID) i els grups d'innovació docent (GID) de la Universitat de Girona (UdG). Les idees i propostes que es plantegen sorgeixen de la seva implicació directa en la docència universitària i del qüestionament de les pràctiques docents amb l'objectiu de millorar la qualitat del procés d'ensenyament i aprenentatge. Aquesta dimensió col·lectiva a l'hora de plantejar i implementar processos d'innovació docent ha estat un dels factors clau que ha contribuït a consolidar una trajectòria de promoció de la innovació docent a la Universitat de Girona. Com esmenten Feixas i Martínez-Usarralde (2022), «la innovació educativa respon a una actitud constructiva de desenvolupament de noves idees i propostes, efectuades habitualment de manera col·lectiva, per a solucionar situacions problemàtiques de la pràctica».

Les xarxes i els grups d'innovació docent a la Universitat de Girona

L'origen de les xarxes d'innovació docent (XID) es remunta al curs 2004-2005, quan l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) de la Universitat de Girona va crear la Xarxa de Treball en Metodologies Docents. Aquella iniciativa va esdevenir el punt de partida del projecte de xarxes d'innovació docent, integrat quatre anys més tard (curs 2009-2010) dins el Pla Marc de Formació de la UdG. El projecte va definir una estratègia institucional per promoure la innovació docent universitària des d'una perspectiva col·lectiva, basada en la implicació activa del professorat.

Des d'aleshores, aquesta línia d'acció s'ha mantingut present en tots els plans de formació i innovació de la UdG. Any rere any, el nombre de xarxes d'innovació docent ha anat creixent, alhora que el projecte s'ha consolidat i ampliat. A partir del curs 2016-2017, el seu abast es va estendre amb la creació dels grups d'innovació docent (GID). L'any 2025, trenta-tres equips —entre XID i GID— coordinats per l'ICE duen a terme projectes d'innovació docent i d'aplicació de metodologies actives.

L'objectiu general de les XID i els GID és desenvolupar innovacions docents, analitzar-les, avaluar-les i fer-les transferibles dins de la universitat, per contribuir a una millora de la docència i a un aprenentatge de més qualitat de l'estudiantat. En aquest sentit, la proposta de treball a través de XID i GID pretén:

- Analitzar aspectes concrets de la docència universitària per innovar i millorar-la.
- Propiciar una dinàmica de reflexió continuada i compartida sobre la pràctica docent.
- Promoure la reflexió docent amb companys i companyes de diferents àmbits, estudis i facultats.
- Promoure processos d'autoformació basada en l'anàlisi, l'intercanvi i la reflexió sobre la docència.
- Realitzar recerca per aportar evidències científiques sobre la innovació docent implementada a la universitat.
- Transferir els resultats de la recerca en innovació docent mitjançant publicacions i comunicacions a congressos i jornades.

Les XID es constitueixen al voltant de temàtiques vinculades a les línies prioritàries de formació de la UdG i als interessos del professorat. Tenen una composició interdisciplinària i estan formades per docents de diversos centres i estudis que comparteixen un interès comú per reflexionar sobre la seva pràctica docent, introduir millores metodològiques i aportar evidències sobre l'impacte de la innovació implementada.

Els GID, per la seva banda, estan formats per professorat d'un mateix grau, centre o departament. La seva creació respon a la voluntat de complementar el treball interdisciplinari de les xarxes amb iniciatives més específiques i contextualitzades.

Per donar suport a aquestes iniciatives, l'ICE posa a disposició de les XID i dels GID recursos econòmics, assessorament tècnic i suport administratiu, així com espais de difusió al web institucional i al blog Iceberg UdG. Al seu torn, els membres participants assumeixen un compromís actiu en el desenvolupament dels objectius de cada grup.

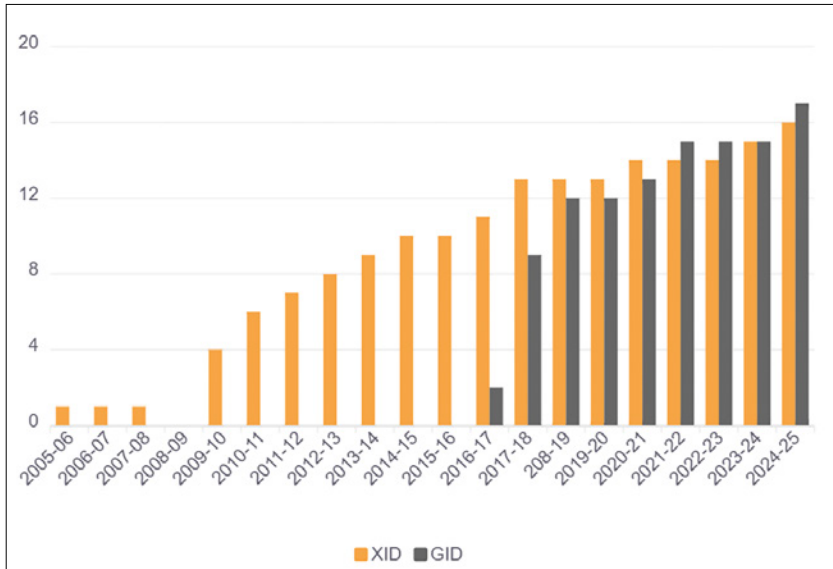
Les temàtiques abordades al llarg dels anys han estat diverses i reflecteixen l'evolució dels reptes educatius actuals:

- Metodologies docents actives: aprenentatge basat en problemes (ABP), aprenentatge basat en reptes (ABR), aprenentatge per projectes (APP), aprenentatge cooperatiu, aprenentatge i servei (ApS), aprenentatge reflexiu, classe inversa.
- Tecnologia educativa: ludificació, ús de TIC, entorns transmèdia, virtualització de la docència, intel·ligència artificial.
- Nous reptes per a la docència: estratègies d'avaluació, intercanvi virtual i Collaborative Online International Learning (COIL), English as a Medium of Education, Objectius de Desenvolupament Sostenible, salut, gènere, tutorització, drets humans, pau i sostenibilitat, entre d'altres.
- Innovació específica en graus: introducció de metodologies actives i creatives, competències transversals, acció tutorial, multiculturalitat i interdisciplinarietat.

Actualment, els nou centres de la UdG (vuit facultats i l'Escola Politècnica Superior) compten amb professorat participant en alguna XID activa, i cinc d'aquests nou centres disposen d'un o més GID vinculats als seus estudis.

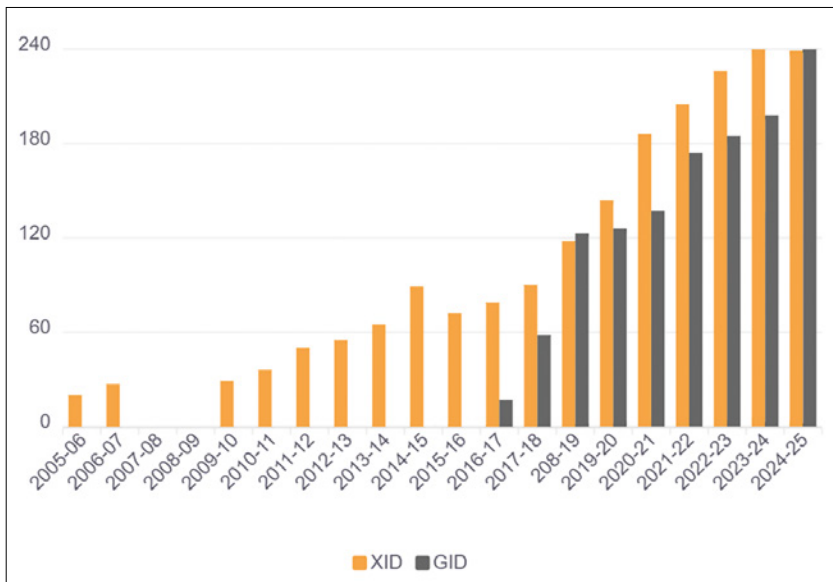
Segons les dades més recents, 438 docents han participat en XID i GID, una xifra que representa el 21 % del professorat de la UdG. D'aquests, 305 són docents a temps complet (32,6 % del total en aquesta modalitat) i 133 a temps parcial (11 %).

Figura 1. Evolució del nombre de XID (xarxes) i GID (grups) a la UdG

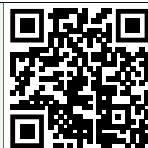

La Figura 1 mostra l'evolució del nombre de XID i GID, que actualment arriben a un total de 33 (16 XID i 17 GID), mentre que la Figura 2 reflecteix l'increment constant del nombre de docents participants.

Figura 2. Evolució del nombre de professorat participant en XID i GID a la UdG

A la web de l'Institut de Ciències de l'Educació Josep Pallach es pot consultar més informació sobre les diferents Xarxes i Grups d'Innovació Docent.

Què inclou aquesta publicació

Com ja hem comentat, aquest llibre ofereix una anàlisi profunda i actualitzada dels principals reptes i oportunitats de la docència universitària. En la majoria de capítols s'ha incorporat la veu d'estudiants que ofereixen el seu punt de vista sobre les diferents temàtiques tractades i l'experiència d'aprenentatge viscuda a la universitat.

El primer tema que s'analitza és la motivació tant d'estudiants com de professorat en l'educació superior. En aquest capítol es repassen alguns dels principals factors que hi influeixen i es presenten una sèrie d'estratègies i accions per millorar la motivació a l'aula de manera sostenible.

A continuació, es convida a repensar l'aula universitària com un espai obert, flexible i connectat amb la realitat social, apostant per metodologies que fomentin l'aprenentatge actiu, col·laboratiu i interdisciplinari. Es presenten exemples d'integració de l'educació ambiental i l'educació física i es presenta l'experiència de creuament de sabers com una estratègia per incorporar a la universitat la veu de persones que habitualment en són excloses.

Seguidament, s'analitzen algunes metodologies actives, plantejant tant els avantatges que comporta la seva implementació com algunes de les dificultats i reptes a afrontar. S'aporten orientacions pràctiques i experiències reals que evidencien el seu impacte positiu en la retenció de coneixements, el pensament crític i la implicació de l'alumnat, malgrat que la seva implementació no està exempta de dificultats.

L'avaluació és un dels aspectes cabdals en el procés d'ensenyament i aprenentatge. En el capítol centrat en aquesta qüestió s'analitzen els diferents tipus d'avaluació i es proporcionen orientacions per dissenyar un procés avaluatiu coherent, just i eficaç. S'aporten reflexions sobre l'avaluació de les competències transversals i sobre l'ús i integració de la intel·ligència artificial en l'avaluació dels estudiants.

A continuació, s'aborda el tema de l'acció tutorial universitària, clau per acompanyar l'estudiantat en el seu desenvolupament acadèmic, personal i professional, fomentant l'autoreflexió, la gestió del temps i l'autoaprenentatge. A partir de l'anàlisi de diferents plans d'acció tutorial (PAT) implementats es presenta una proposta de PAT institucional.

El capítol sobre la docència en anglès explora com la implementació de classes d'English as a Medium Education (EME) pot ser una oportunitat

transformadora si es planteja de manera reflexiva i col·laborativa. S'identifiquen alguns dels reptes més habituals en la implementació de l'EME, així com estratègies per superar-los, i s'aporten exemples de bones pràctiques que poden servir de guia per a docents i institucions.

En relació amb la internacionalització i la interculturalitat, s'analitza el potencial del COIL (Cooperative Online International Learning) com a estratègia d'innovació docent, plantejant tant els beneficis com els reptes que suposa per a estudiants i professorat. Es presenten els passos principals per organitzar un COIL i s'aporten alguns exemples de casos pràctics que s'han portat a terme.

Tot seguit, s'ofereix una guia pràctica i reflexiva per incorporar la perspectiva de gènere a la docència universitària amb una mirada transversal i crítica que vagi més enllà d'una assignatura específica. S'hi exposen estratègies per superar la ceguesa de gènere i visibilitzar referents femenins, així com per promoure el pensament crític i la participació activa de l'estudiantat.

L'educació per a la sostenibilitat i la integració dels ODS (Objectius de Desenvolupament Sostenible) a la docència universitària es plantegen com a instruments necessaris per afrontar la crisi socioambiental actual. En aquest capítol s'analitza la seva aplicació per promoure una educació transformadora i s'ofereixen exemples pràctics sobre com treballar els ODS i incloure'ls en assignatures concretes.

El capítol sobre salut proposa repensar la salut a la universitat des d'una perspectiva sistèmica i transversal. Es planteja que totes les disciplines poden contribuir a la salut col·lectiva, integrant dimensions culturals, ambientals, ètiques i socials en la formació. S'hi presenten activitats docents per fomentar la reflexió crítica, la inclusió de la diversitat, la justícia social i la sostenibilitat, així com la importància de la cura, l'empoderament i la participació activa de l'alumnat.

Finalment, s'aborda la incorporació de la intel·ligència artificial a la universitat com un dels canvis més significatius de les darreres dècades. Es proposen una sèrie d'exemples pràctics d'ús de la IA per planificar assignatures i preparar sessions i activitats d'avaluació, així com recomanacions per a un ús ètic i crític que eviti biaixos i fomenti la igualtat.

Creiem que la qualitat universitària no dependrà només de la recerca o de l'excel·lència tècnica, sinó també de la capacitat del professorat per crear entorns d'aprenentatge humans, crítics i transformadors.

Esperem que aquest llibre us porti reflexions i idees per encarar millor els reptes de futur de la docència universitària. I no volem acabar sense fer una crítica política: el futur de la universitat no s'ha de mesurar només per la seva eficiència tecnològica o per la seva competitivitat, sinó per la seva contribució a la construcció d'una ciutadania informada, lliure i responsable.

Referències bibliogràfiques

- Barnett, R. (2017). *The ecological university: A feasible utopia*. Routledge. Disponible a: <https://doi.org/10.4324/9781315194899>
- Bates, A. W. (2019). *Teaching in a digital age: Guidelines for designing teaching and learning*. Tony Bates Associates. Disponible a: <https://pressbooks.bccampus.ca/teachinginadigitalagev2/>
- Bearman, M., Ryan, J. i Ajjawi, R. (2023). Discourses of artificial intelligence in higher education: A critical literature review. *Higher Education*, 86(2), 369-385. Disponible a: <https://doi.org/10.1007/s10734-022-00937-2>
- Delors, J., Amagi, I., Carneiro, R., Chung, F., Geremek, B., Gorham, W. ... i Nanzhao, Z. (1997). *La educación encierra un tesoro: informe para la UNESCO de la Comisión Internacional sobre la Educación para el Siglo Veintiuno*. Unesco. Disponible a: <https://repositorio.minedu.gob.pe/bitstream/handle/20.500.12799/1847/La%20educacion%20encierra%20un%20tesoro.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Feixas, M. i Martínez-Usarralde, M. J. (2022). La transferencia de los proyectos de innovación docente: un estudio sobre su capacidad de transformar la enseñanza y el aprendizaje. *Educación*, 58(1), 69-84. <https://doi.org/10.5565/rev/educar.1407>
- Fullan, M. i Langworthy, M. (2014). *A rich seam: How new pedagogies find deep learning*. Pearson. Disponible a: https://www.michaelfullan.ca/wp-content/uploads/2014/01/3897.Rich_Seam_web.pdf
- Gillpatrick, T. (2020). Innovation and the digital transformation of education. *The Journal of Limitless Education and Research*, 5(3), 194-201. Disponible a: <https://doi.org/10.29250/sead.797372>
- James, J., Malkin, T. i Nusche, D. (2025). Trends Shaping Education 2025. *OECD Publishing*. Disponible a: https://www.oecd.org/en/publications/trends-shaping-education-2025_ee6587fd-en.html
- Nguyen, D. (2018). The university in a world of digital technologies: Tensions and challenges. *Australasian Marketing Journal*, 26(2), 79-82. Disponible a: <https://doi.org/10.1016/j.ausmj.2018.05.012>
- Siemens, G. (2013). Learning analytics: The emergence of a discipline. *American Behavioral Scientist*, 57(10), 1380-1400. Disponible a: <https://doi.org/10.1177/0002764213498851>

Universitat de Girona
Institut de Ciències de l'Educació
Josep Pallach-Servei d'Aprenentatge
i Innovació Docent
ICE-SAID

La universitat travessa un moment de transformació profunda. La digitalització, els canvis socials, la diversitat creixent de l'estudiantat i l'impacte de la intel·ligència artificial estan redefinint el sentit mateix de la docència universitària. En aquest context, les pràctiques tradicionals ja no són suficients: cal repensar com s'ensenyà, com s'aprèn i quin paper ha d'assumir el professorat en la formació de persones crítiques, compromeses i capaces d'afrontar un món complex.

Aquest llibre aborda els principals reptes de la docència universitària contemporània: la motivació i la participació de l'estudiantat, l'equilibri entre rigor acadèmic i innovació pedagògica, la incorporació crítica de les tecnologies digitals, la promoció de la igualtat de gènere i la necessitat de consolidar una universitat inclusiva, justa i socialment responsable. Lluny de receptes simplistes, les aportacions que recull defensen una pedagogia de l'acompanyament, del pensament crític i de l'aprenentatge significatiu, connectat amb la realitat i els valors democràtics.

Les reflexions que s'hi presenten neixen de la pràctica i del debat col·lectiu del professorat implicat en les xarxes i els grups d'innovació docent de la Universitat de Girona. Des d'aquesta experiència compartida, el llibre ofereix mirades, preguntes i propostes que conviden a repensar la identitat docent i a reforçar el paper de la universitat com a espai de transformació social. No es tracta només d'innovar metodologies, sinó de renovar el compromís educatiu amb el coneixement, la igualtat i el bé comú.